

כזב מצדה

היריבים. אולם כל יום שחולף מאז שנת 1967, מערער את פשרת גבול 1967. ההסכמה שיש היום בין ארצות-הברית לברית-המועצות, להכיר בתחום זה, עשויה גם היא לבוא אל קיצה, ואת הנעשה לא ניתן יהיה להשיב.

אם לא ינופץ המיתוס הכוזב של מצדה, אם לא נכיר בשקרים שהפכו פרשה זו ל"פרה קדושה" — רבים מדי הסיכויים שנלך שוב בדרך מהרה-הבית העיר לה באש, אל צוק מצדה.

יחזקאל בוזי, אלסינור, דנמרק

להיטבח ללא-קרב. אל מצדה נמלטה כת הקנאים מ"צונה הטוב. כיצד אירע הדבר שתוך כמה עשרות שנים נעשתה, "שטיפת מוח" כה גדולה בפרשה זו, שאיש לא קם לשאול מה היתה מטרת הנפת דגל המרד מעל הצוק הנידח, לאיזה מטרת לאומיות נועדה? מדוע נשכח זיכרו של אגריפס, שמם של כל אלה שניסו למנוע את העם ממרד חסרת-כלית, אשר עלול היה לסכן את עיקר הקיום, ואילו צעקותם של הקנאים מהרסי הבית זכתה דווקא בהילת כבוד?

אחרי שחרב הבית ועוד היתה תיקווה כי שרידי העם יתלכדו ויתגברו על ההלם, קמו לו לעם אומלל זה שניים, "ספרא וסייפא" — רבי עקיבא וברי-כוכבא — והעניקו לו את מהלומת-החוסד האחרונה. אין אלה כיום פירקי היסטוריה, אלא לקחים להסיק מהם לימים קרבים ובאים. רבי עקיבא כבר יש לנו, הלא הוא הרב יהודה הכהן קוק, וגם חסידים — גוש-אמונים. אין אנו צריכים אלא לברי-כוכבא.

רוח ההרס העצמי, הקנאות העיוורת, היא הרוח המוליכה מן הימים ההם לימינו. היא, כנגד שניות-הדעת הרואה את התחום: אם בדרך של מצדה, של שימוש או של "ספרא והסייפא" שלוש דרכים לאבדון. לעיתים שוקל אתה מדוע, מתוך כל מאות הרבנים והחכמים שהקים עם ישראל מתוכו, זכה דווקא רבי עקיבא בהילה המיוחדת, לתנועת-נוער על שמו. האם אין זה מיקרה כי הכם זה, שהביא בקנאות תפולטית להרס הסופי של העם במולדתו, דווקא הוא היה הסמל לרוח ההרס העצמי?

איש אינו יודע כמה זמן תחא הסכמה כללית להכיר בגבולות 1967 כגבול-חלוקה בין שני העמים

כמי שסבור כי חורבן בית שני לא היה גזירה מן השמיים, אלא כולו פרי טעות מדינית אשר ניתן היה להימנע הימנה — אילמלא הצליחה כת קיצונית של קנאים וסיקריקין לגרוף את העם למרד האומלל, כמי שזוכר כי ישראל מעולם לא היתה, "גויים-רייון" ותמיד ישבו בה עממים רבים, היהודים בהר והגויים בשפלת החוף — אין מנוס ממתיחת קו מקביל בין מה שאירע בעבר, לבין העלול לקרות בעתיד הלא-רחוק.

שילטונה של רומי ודאי היה בבחינת רע, אך לא גורם שאי-אפשר היה לחיות עימו. גזירות הוטלו ובוטלו, שלושים באו והלכו. לא רומי הכריזה מלחמה על יהודה, כי אם להיפך. כאשר אדם מטיח את ראשו בקיר, לא חקיר אשם בניפוח, אלא הראש. לשם כך יש לאדם, שלא ינפצו לקיר. במילים אחרות, לא טיטוס הרס את הבית השני, כי אם אותה כת קנאית אשר אחרי החורבן נמלטה אל סלע מצדה כדי, "להמשיך" במרד בהפגנה ארואתית תיאטראלית. הלא הצבעה ה"מאשימה" של אומה אשר גלתה מישראל, יש להפנות אל פושעי ועוכרי ישראל, אנשי מצדה.

המיתוס הכוזב של מצדה, ימיו אינם רבים מ-60-50 שנים. פרשה שולית ונשכחת בהיסטוריה קיבלה, תוך שני דורות, ממדים מופלגתיים, הפכה לסמל ולתסביך לאומי. במקום להוקיעם אל עמודי-הקלון לדיראון-עור, הפכו הורסי הבית וגורמי חורבן ישראל ל"גיבורים". עוול משווע הוא כאשר שמם של לוחמי גיטו ורשה מוזכר בנשימה אחת עם אותה כת, אשר סיננה את חייה בהפגנה תיאטראלית לאחר שהסיתה למרד. את יהודי פולין כלאו בגיטו — לא מרצונם נכנסו אליו. מלחמתם היתה צעד של ייאוש כדי שלא

במדינת הגמדים

במדינת הגמדים, אפילו גוף כיו"ר הכנסת ישראל ישעיהו כהנא כולו גדול. זאב רב-גוף מתנוסס לגובה של כימעט שני מטרים, ולכן הוא ענק.

ענק מבקרי-הקולנוע של ישראל, מדינת-הגמדים שמעיה הוא עמ-הספר, כותב בענק עיתוני-היום של ה"דמוקראטיה היהודית במינורה הים התיכון: "דבר". הענק רב-גוף ביקר, ב-19 בחודש מאי השנה, בהקדמת סרט שווייצרי ששמו הוא, "צל המלאכים", אך נז' עד להקרנה לפני בניית-מזמורת רגילים, שנעק מארץ-הגמדים אינו נימנה עימיהם.

רב-גוף, כמו חלק אחר של תופסי 1400 הכניסאות שבהיכל הפסטיבל בקאן, רובם הגדול בני הדת היהודית, חש בחושו הענקי שהוא חוזק בהקרנת סרט אנטישמי. הוא אץ לטלקס, וכמו הקוסם מארץ עוץ, כישף במחיי טלקס אחד את שריהמיסחריהתעשייה, רב-אלוף של גמדים, שצויה מייך על שליחו המיוחד והמוסמך לפס-טיבל לחזור לעיר הקודש, ירושלים.

הנציג המוסמך והמיוחד, בן-תמותה רגיל בגובה ממוצע ובעל שכל והיגיון רבים מאלה של שולחני, ניסה למחות נגד הצו המוסמך שהגיע אליו מן ההשגחה העליונה, מישרד-המיסחר והתעשייה, המישרד הממלכתי השוכן ליד בית-המקדש שנחרב. זוהר ברעם, הממונה על עידוד הסרט הישראלי ניסה לחגיד, לרמוז, לסמן, לאותר, כי לא ראה כלל את סרט-התנועה, ואס-כי ייתכן אומנם שהוא אנטישמי, הרי יש דרכים אחרות לפעולה משמעותית: למחות, להגיב, לכנס אסי-פועל-עיתונאים, לערוך פעולות אחרות.

במדינת-הגמדים, צו שריהמיסחר הוא חוק, כי חוקה

חה, כדרך הגמדים, לממדי ענק. ה"הוליווד רפורט", שהקדיש רק לפני שבועות אחדים גיליון-ענק לתעשיית הסרטים הגמדיים של מדינת ישראל, העיר כבעס: "...צנורה מכל סיבה שהיא אינה רצויה, אך בעיקר לחץ מצידם של אלה שלא ראו את הסרט כלל, הוא בוודאי צנורה."

הממונה-המצווה-לעזוב בצו השר, שנבהל מהטלקס של הענק-המבקר ומצווחותיהם של חברי הליכוד בכנסת-ישראל ניסה, אומנם, לראות את הסרט, וזה הועלם ממנו ומן הקונסול הכללי שבא ממרסיי. העלמת הסרט הוסיפה לחשדות שהועלו נגדו, אך לא הפחיתה מן העובדה שיותר משלושים ישראלים נרשמו כ"מישלחת" בפסטיבל ואף אחד מהם, פרט לרב-גוף, לא ראה את הסרט בארבע הקרנות הרישמיות, ב-19 וב-20 בחודש. הישראלים היו עסוקים, כפי שדיווחו כבר עדנה פינינו, בהשלמת התפריט הדל שלהם בישראל, ובפעני-לות מוניטארית ענפה בקאזינו של קאן האנטישמית. נותרה עוד, כמובן, השאלה מי מינה את ממשלת הגמדים כנציגה הבלעדית של העם היהודי ברחבי העו-לם, כשלפחות אלף מבניו של עם זה חיו בסרט ולא חשו שום צורך להגיב באמצע או בסוף הקרנתו, במחאות, בשריקות, בעזיבת-מחאה, במסיבת-עיתונאים או בתנו-בה אחרת כלשהי. מנהל הפסטיבל הוא יהודי, רוב כותבי העיתונים היומיים של הפסטיבל הם יהודים, מבקרי-הקולנוע הם יהודים, המפיקים, המפגינים, ה"במאים, השחקנים, בעלי בתי-הקולנוע — רובם יהודים: רב-גוף גם הוא יהודי ונשמתו הרגישה, השמית, גפה. ראוי ענק זה שיהיה נציג רישמי לגמדים בפסטי-באל קאן 1977.

אלכם מסיים, קאן

יאסר בבית-סוקולוב

בוועידת העיתונאים האחרונה, ב-13 במאי 1976, השתתפתי בוויכוח משך כארבע דקות, וכתוצאה מדברי פנו אלי הרבה עיתונאים וביקשו ממני הבהרה. אני מצטער על אי-בהירות, ורואה חובה לעצמי להפ-סיק את שתיקתי הנוכחית, אשר תוסבר בספר העומד להתפרסם, על-ימנת להבהיר את עמדותי. אין לי צורך להסביר אלא שתי עובדות רקע. האחת, שכל אנשי התרבות הזועזועו כאשר יאסר עראפאת נכנס חגור אק-דחו לאולם העצרת הכללית בבניין האומות-המאוחדות, והשנייה, שהעיתונאי יהודה אריאל הופיע בוועידת העי-תונאים האחרונה בבית-סוקולוב כשהוא חגור אקדח גם בפני המיקרופון, וגם ליד שולחן-האוכל בצהריים.

המרחק בין יהודה אריאל ליאסר עראפאת גדול: יאסר שולח מחבלים לחבל בנו: יהודה אריאל גר בנהריה, בבית אשר אליו פרצו מרצחיו של יאסר והרגו אשה ושני ילדים. כמובן מוטוט יהודה אריאל במקו-מות מסוכנים, בשטחים וכן הלאה. והוא נושא שם נשק ברישיון על-ימנת להפחית, ולו מעט מזער, את הסיכון המיקצועי שלו, אזי האחריות לסיבוך ולאי-הכו-חות ולאי-הנעימות ולסכנה, הם על ראשו של יאסר

פאת יפרוק את נישקו בנוכחות נציגו באו"ם, יעקב תקוע, הרי ההגיונות מחייבת שנדרוש מיהודה אריאל לפרוק נישקו בבית-סוקולוב, אפילו בנוכחות יאסר ערא-פאת עצמו. מהיגם שיאסר עראפאת לא היה שם.

אולי אני רגישה מדי לנשק משום שאני מפונקת, בתוכני תל-אביב, בעוד שיהודה אריאל מסתובב ב-שטח חים. ואומנם אין ליהודה אריאל שום חובה לדעת שגם אני הסתובבתי במקומות שעליהם כתבתי אותן כתבות שעליהן אני גאה עד היום, בכנס-העיתונאים בבית-סוקולוב, ב-13 בחודש זה, צעק אלי יהודה אריאל כי אילו אני הייתי מסתובבת בשטחים, הייתי מגיבה אחרת. שוויצר שכזה. אומנם הוא איש מבוגר, אבל גם אני אשה מבוגרת. ואולי אני מתרגשת מדי ממראה אקדח, כמו בת טיפ-שעשרה — בגלל שאיזשחו חתיך מתהדר באקדח כבן טיפ-שעשרה. אבל אני חושבת שזה לא צחוק. אין זה מיקרה, שבאותן ארצות עקובות מדם תדמית הגבר כרוכה בגדולות על החזה בשני הכיוונים. היום אקדח — מחר בגדולות. בארצות-התרבות מפרקים את הנשק כשנכנסים לאולם הדיונים, לחדר-אוכל לאי-כל-שכן.

ואלה הר-שפי, נאות-אפקה